

MARY GENTLE

CARTEA LUI ASH

1.
O istorie secretă

Traducere de ANDRA ROTARU

Mary Rosalyn Gentle (n.1956) este din Sussex, Marea Britanie. A abandonat un timp liceul, lucrând în diverse locuri, fiind gestionar într-un depozit de cărți, bucătar sau chiar angajatul care se ocupa de proiectarea filmelor într-un cinematogaf, toate acestea până în 1979, atunci când devine o scriitoare profesionistă.

În 1981 este studentă la Universitatea din Bournemouth , acolo unde-și va obține diploma de BA* în Politică, Engleză și Geografie. Va continua să primească și alte merite academice, precum Master-ul în *Istoria secolului al XV-lea* (Colegiul Goldsmith) sau, cea mai nouă, Master-ul în *Studii de Război* (Colegiul Kings, pentru seria *Cartea lui Ash*).

Mary Gentle a terminat primul roman la vârsta de 15 ani, urmând a fi publicat sub titlul de *A Hawk in Silver*, un fantasy pentru adulți, în 1977, atunci când avea doar 18 ani. În prezent este autoarea a peste zece romane fantasy sau SF, semnând de asemenea și sub numele de Roxanne Morgan, în cazul unor romane erotice.

Mary trăiește acum în Stevenage alături de soțul ei, Dean Wayland, un istoric și un profesor de istorie medievală.

Cu *O istorie secretă*, primul volum al seriei *Cartea lui Ash*, Mary Gentle a câștigat:

Premiul BSFA (British Science Fiction Award): Best SF Novel (2000)

Premiul Sidewise: Best Long Form Alternate History (2000)

De asemenea, romanul a mai fost nominalizat și pentru:

premiul James Tiptree Jr. *la categoria Bending SF* (2000)

premiul Arthur C. Clarke (2001)

premiul John W. Campbell (2001)

premiul Locus Poll *la categoria Best Fantasy Novel* (2001 — locul 5)

premiul British Fantasy Award *la categoria Best Novel* (2001)

---

* Bachelor of Arts — una dintre cele mai înalte distincții primite de un student în domeniul artelor sau științelor.

Cuvântul editorului

Trebuie să vă avertizez cu privire la câteva detalii legate de *povestea* pe care o veți citi. Am preferat acest cuvânt înainte în locul unor explicații reci, în câteva rânduri, din care ați fi aflat că lucrarea *Cartea lui ASH* urmărește două povești în paralel: atât cea a lui Ash, războinica, cât și cea a doctorului în istorie Pierce Ratcliff, care cercetează câteva documente inedite despre acest personaj.

Pierce Ratcliff, personaj mai mult sau mai puțin fictiv, autorul cărții *Ash: Istoria pierdută a Burgundiei*, și-a publicat această lucrare la Oxford Press, în 2001. Ediția originală, din păcate, este una foarte rară. Cartea a fost imediat retrasă din librării, iar toate copiile existente au fost distruse. Cele care fuseseră trimise pentru recenzii au fost, de asemenea, înapoiate.

O parte din material a fost într-un final republicat în octombrie 2005, cu titlul *Tactici medievale, logistice și de comandă (Medieval Tactics, Logistics and Command)*, însă fără notele editoriale și prolog. Se presupune că mai există o copie originală a primei ediții la Biblioteca Marii Britanii, însă inaccesibilă publicului larg.

Prezenta lucrare realizată de Mary Gentle conține un text facsimil luat direct dintr-o copie a lucrării lui Pierce Ratcliff care a supraviețuit. Suntem anunțați că este chiar o reproducere exactă a textului, copii ale scrisorilor originale și de corespondență prin e-mail dintre autor (Pierce Ratcliff) și editorul său (Anna Longman), și diferite documente de interes apropiat. Adnotările originale ale acestor documente sunt de asemenea reproduse aici.

„Speranța mea este că, prin această nouă evidență, vom putea în sfârșit înțelege evenimentele extraordinare care înconjoară originalul *Ash: O istorie pierdută a Burgundiei*, și firește, pe Ash însăși.“ (M. Gentle)

Combinarea alternativă a secolului al XV-lea European cu povestea istoricului care se ocupă de analiza și (re)traducerea documentelor originale, care au relevat-o pe Ash, este fascinantă. Nu vorbim numai de o interesantă poveste despre mercenari, ci și despre cum o astfel de poveste poate fi pierdută sau ținută sub secret.

Terminând cu această observație, nu-mi mai rămâne decât să vă urez o lectură plăcută.

Andrei Ruse, 2008

Această lucrare este o ficțiune. Numele, personajele, locurile sau acțiunile sunt produse ale imaginației autorului și trebuie luate ca ficționale și nu ca fapte reale. Orice asemănări cu evenimente reale sunt total întâmplătoare.

Introducere

Nu am nicio scuză pentru că prezint o nouă traducere a acestor documente, care sunt singurul nostru contact cu viața acelei femei extraordinare, Ash (n.1457[?]-m 1477).

Una de care era nevoie de mult timp.

Ediția din 1890 a lui Charles Mallory Maximillian, *Ash: Viața unui Femei Căpitan Medieval Mercenar*, începe cu o traducere din latina medievală într-o proză utilă victoriană, dar el admite că a omis unele dintre episoadele mult mai explicite; la fel face și Vaughn Davies în colecția sa din 1939, *Ash: O biografie de secol XV*. Documentele *Ash* au nevoie acut de o traducere colocvială și completă pentru noul mileniu, și una care nu se abate de la brutalitatea perioadei medievale ca și de la optimismul ei. Sper că am furnizat una de acest fel aici.

Femeile au însoțit întotdeauna armatele. Exemplele despre participarea lor fățișă la lupte sunt mult prea numeroase ca să le citez. În anul 1476 e.n. sunt doar două generații de când Ioana D'Arc a condus forțele Moștenitorului Regelui Franței, în Franța: una despre care putem să ne imaginăm că soldații bunici ai lui Ash povestesc istorisiri războinice. Ca să găsim o femeie țaran medieval la comanda unei trupe, oricum, fără susținerea bisericii sau a statului — și la comanda trupelor mercenare — este aproape unic. (Nu în întregime, așa cum vom vedea.)

Marea glorie a vieții și a revoluției controversate a Renașterii se întâlnește în această Europă a sfârșitului de secol XV. Războaiele sunt native în orașele statelor italiene, în Franța, Burgundia, Spania și Germania, iar în Anglia dintre războaiele caselor roiale. Europa însăși este într-o situație de teroare datorită amenințării estice a Imperiului turc. Este epoca unităților armate care vor crește, și a companiilor mercenare care vor trece odată cu venirea perioadei moderne timpurii.

Multe sunt nesigure despre Ash, incluzând anul și locul nașterii ei. Câteva dintre documentele de secol XV și XVI pretind să fie *Viețile* lui Ash, și trebuie să mă refer mai târziu la ele, împreună cu acele noi descoperiri pe care le-am făcut pe parcursul cercetării mele.

Cel mai timpuriu fragment latin al Codicelui Winchester, un document monahal scris în jurul anului 1495 e.n., se ocupă de experiențele ei timpurii ca și copil, și sunt prezentate aici în traducerea mea proprie, ca texte ulterioare.

Orice personaj istoric acumulează inevitabil un bagaj de născociri, anecdote și povestiri romantice peste timp și anterioare cariereri actuale istorice. Acestea sunt o parte de divertisment a materialului *Ash*, dar nu trebuie luate în serios drept istorie. Am de aceea note de subsol, precum episoadele ciclului Ash așa cum se petrec ele — cititorul serios este liber să le nesocotească.

La sfârșitul mileniului nostru, cu metode sofisticate de cercetare, este mult mai simplu pentru mine să scot la iveală legendele „false“ construite în jurul

lui Ash decât au fost ele pentru Charles Maximillian sau Vaughan Davies. Aici am despuiat femeia — ca personaj istoric, din spatele poveștilor — adevărata ei înfățișare fiind, dacă nu chiar, mai surprinzătoare decât mitul ei.

Dr. Pierce Ratchiff, 2001

– addendă la copia ediției Bibliotecii Marii Britanii: note de creion pe hârtii ilizibile

Dr. Pierce Ratcliff (Studii de război)
Etajul I, Rowan Court, Strada Olvera 112
Londra W 14 OAB, Marea Britanie
Fax: [REDACTED]
E-mail: [REDACTED]
Tel: [REDACTED]

Anna Longman
Editor
Oxford University Press

[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]

*Copii ale unora (?) dintre
corespondențele originale dintre
Dr. Ratcliff și editorii lui, care
au fost găsite inserate între
paginile textului — posibil în
succesiunea în care manuscrisul
dactilografiat a fost editat*

29 septembrie 2000
Dragă Doamnă Longman,

Vă returnez, cu plăcere, contractul cărții. L-am semnat ca admis.

Anexez o ciornă brută a traducerii vietii timpurii a lui Ash: *Codicele Winchester*. Așa cum veți vedea, pe măsură ce mai multe documente sunt traduse, germenele a tot ce i se întâmplă acesteia se află aici.

Aceasta este o ocazie remarcabilă pentru mine! Fiecare istoric, presupun, crede că într-o zi el sau ea vor face descoperirea, aceea care le va purta numele. Și cred că eu am făcut-o aici, ridicând vălul detaliilor carierei acestei femei remarcabile, Ash, și deși dezvălui puține informații — nu, unele *uitate* — un episod profund semnificativ din istoria europeană.

Teoria mea este aceea că în primă instanță le adun împreună, pe măsură ce studiez documentele existente ale lui *Ash* pentru teza mea de doctorat. Am putut să confirm aceasta, cu descoperirea documentului „Fraxinus” — original din colecția Conacului Snowhill, din Gloucestershire. Un văr al ultimului proprietar, Charles Wade, i-a atribuit o moștenire de secol XVI germanic înainte de moarte, și preluarea sa de la Conacul Snowhill de către National Trust în 1952. Când a fost deschis într-un final, manuscrisul se afla înăuntru. Cred că a stat acolo (este un mecanism de închidere de oțel care ridică tot interiorul cufărului cu ajutorul capacului) necitit încă din secolul XV. Charles Wade poate că nici nu a știut că a existat.

Fiind în franceza medievală și în latină, nu a fost niciodată tradus de Wade, chiar dacă era conștient de acesta — el a fost unul dintre acei „colecționari” care, născuți în epoca victoriană, a fost mult mai interesat de achiziționare decât de decodificare. Colecția Conacului este o minunată grămadă de ceasuri, armuri japoneze, săbii medievale nemțești, porțelanuri etc! Dar până la urmă, cel puțin încă un ochi în afară de al meu

a văzut colecția, sunt sigur: o mână a mâzgălit un joc de cuvinte dur în latină pe foaia din exterior — *fraxinus me fecit*: „Ash m-a zămislit.“ (Poate că știi sau poate că nu știi că numele latin pentru frasin este *fraxinus*.) Voi presupune că această însemnare este din secolul 18.

Imediat ce am citit-o, mi-a devenit clar că acesta a fost, într-adevăr un document cu totul nou, nedescoperit până atunci. O memorie scrisă, sau mai degrabă dictată, *de către femeia Ash în persoană*, într-un anumit punct înainte de moartea ei, în anul 1477 (?). Nu mi-a luat mult să realizez că se potrivește, în locurile dintre istoria consemnată-și sunt multe, multe asemenea locuri. (Și, o supoziție, descoperirea „Fraxinusului“ mă încurajează să cred că firma ta va dori să publice această nouă ediție a *Vieții* lui Ash.)

Ce descrie Fraxinusul este probabil încărcat, dar trebuie să ne aducem aminte că exagerarea, legenda, mitul, și prejudecățile proprii ale cronicarilor și patriotismul, toate formau o parte normală a manuscrisului medieval. Sub zgură este aur. Așa cum vei vedea.

Istoria este un cuib mare, cu o rețea largă, și multe lucruri alunecă prin ea, în uitare. Cu noul material pe care l-am descoperit, sper să aduc la lumină, încă o dată, acele fapte care nu se potrivesc cu ideea noastră despre trecut, dar care, totuși, sunt reale.

Dacă aceasta va implica apoi o reevaluare considerabilă a perspectivei noastre asupra istoriei nord europene în mod inevitabil, atunci istoricii vor trebui să se obișnuiască cu asta!

Aștept să primesc vești de la tine,

Pierce Ratcliff

Prolog

e.n. c. 1465-1467 [?]

PSALMII 57:4

„sufletul meu se află printre lei“

I.

Cicatricile erau cele care îi confereau frumusețea.

Nimeni nu s-a obosit să-i dăruiască un nume până când nu a împlinit 2 ani. Până atunci, mergând de-a bușilea printre focurile de tabără ale mercenarilor în căutare de hrană, sugând laptele cătelelor și stând în praf, era numită Puiut mizer, Față murdară și Dos palid. Când părul ei a început să capete o nuanță, de la maroul indescriptibil către un blond albicios, porecla i-a rămas Ashy. Imediat ce a învățat să vorbească, ea și-a spus Ash.

Când a împlinit 8 ani, doi dintre mercenari au violat-o.

Nu mai era virgină. Toți ceilalți copii hoinari jucau jocuri în care corpurile lor se înghesuiau unele în altele, sub pieile mirositoare ale oilor adormite, iar ea avea prietenii săi distincți. Cei doi mercenari nu aveau tot 8 ani, ci erau bărbați în toată firea. Unul dintre ei a avut delicatetea să fie băut când a violat-o.

Fiindcă după eveniment ea a plâns, cel care nu era băut și-a încălzit cuțitul în focul de tabără și și-a îndreptat cu o mișcare alunecoasă vârful cuțitului de sub ochii ei, către obraz, aproape de ureche.

Deoarece continua să plângă, i-a făcut încă o tăietură drept învățătură de minte, care i-a crestat obrazul paralel cu prima tăietură.

Țipând, s-a eliberat. Sângele îi șiroia de-a lungul feței. Chiar dacă din punct de vedere fizic nu era suficient de puternică ca să folosească o sabie sau un pumnal, deja începuse antrenamentul. Era suficient de mare să apuce o arbaletă armată (lăsată armată, din neglijență, într-o căruță, printre armele de apărare) și să țintească într-un om aflat în zone apropiate.

Cea de-a treia cicatrice i-a crestat cu dibăcie și celălalt obraz, dar într-o manieră onorabilă, fără niciun pic de sadism. Pumnalul celui de-al doilea bărbat a încercat într-adevăr să o omoare.

Nu ar fi putut să pregătească arbaleta de una singură. Nu ar fi reușit să-l țintească. A băjbăit printre rămășițele sfărâmate ale primului mercenar și a înfipt cuțitul în partea de sus a coapsei celui de-al doilea mercenar, secționându-i artera femurală. A murit sângerând în câteva minute. Aduceți-vă aminte că ea deja începuse să se antreneze ca și luptător.

Moartea nu este un lucru neobișnuit pe câmpurile de luptă ale mercenarilor.

Chiar și așa, pentru un copil de 8 ani, să-și omoare doi dintre ai săi, a reprezentat ceva ce i-a potolit pe toți.

Prima amintire certă a lui Ash a răbufnit în ziua judecării sale. Plouase pe timpul nopții. Soarele adusese vapori care se ridicau dinspre câmpuri și dinspre pădurea îndepărtată, și arunca o lumină aurie peste corturi, într-un ritm primitiv, peste cazane, peste armăsari și steaguri. Făcea să strălucească culorile emblematice ale companiei. S-a uitat lung către coada ca de rândunică a steagului, străbătut de cruce și animale, mirosind aerul rece care îi izbea fața.

Un bărbat bărbos s-a așezat în fața ei pentru a-i vorbi. Ea era mică pentru cei 8 ani ai săi. El purta o platoșă. Și-a observat fața reflectată în suprafața curbată a metalului strălucitor.

Fața ei, cu ochii mari și părul argintiu ponosit și trei cicatrici nevindecate; două deasupra obrazului, sub ochiul stâng și una sub ochiul drept. Erau precum semnele triburilor de barbari-călare din Est.

Ea a mirosit iarba arsă și resturile cailor, precum și transpirația omului înarmat. Aerul rece i-a ridicat părul de pe mâini. S-a perceput brusc ca și cum era în afara tuturor lucrurilor — omul în armură, îngenuncheat, și în fața lui acest copil plâpând cu bucle azvârlite, în haine peticite și pus într-un pieptar zdrențuros, mult prea mare pentru ea. Descultă, cu ochii larg deschiși, speriată; ducând cu ea un cuțit de vânătoare rupt pe care-l purta ca pe un pumnal.

A fost pentru prima dată când și-a dat seama că este frumoasă.

Sângele îi zvâcnea în urechi frustrant. A realizat lipsa oricărei întrebunișări a acestei frumuseți.

Bărbatul cu barbă, căpitanul companiei, i s-a adresat: „Mama și tatăl tău mai trăiesc?”

„Nu știu. Unul dintre ei poate să fie tatăl meu.“ A arătat la întâmplare către bărbații care lustruiau armele și coifurile. „Mama spune că niciunul dintre ei nu e tatăl meu.“

Un bărbat mult mai slab decât ceilalți s-a așezat lângă căpitan și a spus în șoptă: „Unul dintre cei care au murit a fost suficient de prost să lase o arbaletă nearmată cu o săgeată în ea. Asta e ofensatoriu. La fel ca pentru un copil, să se spună despre spălătoreasă că nu e doică, dar nimeni nu poate demonstra nici că e o curvă.“

„Dacă e suficient de mare ca să ucidă“, spuse căpitanul cu o încruntătură pe sub părul sărmos de culoarea cuprului, „atunci este suficient de mare ca să și-o încaseze. Ceea ce presupune să fie biciuită în dosul unei căruțe dimprejurul taberei.“

„Numele meu este Ash“, spuse ea cu o voce subțire și răspicată. „Acei bărbați mi-au făcut rău și i-am omorât. Dacă oricine altcineva încearcă să-mi facă rău, îl voi omorî. Te pot omorî chiar și pe tine.“

A primit biciuirea la care probabil că se așteptase, chiar cu ceva mai multă brutalitate pentru insolentă și indisciplină. Nu a plâns. Până la urmă, unul dintre bărbați i-a dăruit o jachetă abandonată, o vestă vătuită, patru armuri, în care ea își exersa conștiincioasă practica folosirii armelor. Pentru o lună sau două, ea a pretins că îngrijitorul arbaletelor era tatăl ei, până când a devenit clar că această copilărie a fost doar un impuls de moment.

Mai târziu, către vârsta de nouă ani, a umblat zvonul în jurul taberei că a existat un leu, născut dintr-o femeie virgină.

II.

Copilul Ash stătea sprijinit cu spatele de un copac golaș, încurajându-i pe cei care mimau în jur. Blănurile îi protejau în parte corpul de răceala pământului.

Cicatricile ei nu se vindecau cum trebuie. Rămâneau încă roșii față de paloarea accentuată a pielii. Vaporii de aer ieșeau din gura ei în timp ce țipa, braț la braț cu toți hoinarii și bastarzii taberei. Marele Wyrn (un bărbat cu o piele colorată de cal atârnată de spate, și un craniu de cal fixat de câteva curele pe cap) se târa de-a lungul scenei. Pielea de cal încă avea coama și coada atașate de ea. Au îndepărat aerul rece de după amiază, din fața lor. Cavalerul Wasteland-ului (jucat de un sergent al companiei îmbrăcat cu o armură mai bună decât considera Ash că merită) a țintit cu dibăcie lancea foarte departe.

„Oh, omoar-o“, a țipat o fată pe nume Crow, fără pic de respect.

„Arde-i una“, a țipat Ash. Copiii s-au adunat în jurul copacului de lângă ea râzând și strâmbându-se dezaprobator.

Richard, un băiat micuț cu părul negru, cu însemnele unei pete de culoarea vinului pe față, a șoptit: „Trebuie să moară. Progenitura Leului s-a născut deja. L-am auzit pe Domnul Căpitan.“

Disprețul pe care Ash îl simțea a provocat următoarea replică: „Când? Unde? Când, Richard? Când l-ai auzit?“

„Pe la mijlocul zilei. I-am dus apă în cort.“ Vocea micuțului a sunat foarte mândră.

Ash ignoră implicarea neoficială a țipăturii acestuia în piesă. Și-a suflat nasul cu degetele, și și-a suflat aer cald pe degetele înghețate. Wyrn și sergentul îl purtau mai departe de la unul la altul cu și mai multă ardoare.

Asta din cauza frigului. Ea s-a ridicat și și-a frecat tare partea înghețată a fundului, prin hainele de lână.

„Unde te duci Ashy?“ a întrebat-o băiatul.

„Mă duc să pun apă la încălzit“, a anunțat ea dezaprobator. „Nu poți veni cu mine.“

„Nici nu-mi doresc.“

„Nu ești suficient de mare.“ Cu replica aceasta tăioasă de despărțire, Ash și-a găsit modalitatea prin care să plece din mijlocul adunăturii de copii, capre și câini de vânatoare.

Cerul era jos, rece, cu aceeași culoare ca a vaselor de cositor. O ceață albă venea dinspre râu. Dacă ar fi fost zăpadă, ar fi fost mai călduroasă ca aceasta. Ash și-a îndreptat picioarele strânse cu fâșii de haine către clădirile abandonate (probabil agricole) pe care ofițerii companiei le obținuseră pentru iarnă. O gloată mâhnită se extindea de jur împrejur. Bărbați înarmați se grupau în jurul unor mănunchiuri de focuri cu fețele la căldură și cu dosurile în frig. Ea s-a lungit în spatele lor.

Din spatele fermei, i-a auzit ieșind din clădire din timp, încât s-a putut ascunde în spatele unui butoi, din care bucățile de gheață formate în urma ploii ieșeau de o palmă.

„Și pleacă pe picioarele lui“, și-a terminat Căpitanul discursul. Un grup de oameni s-a urnit odată cu el în curte. Angajații puțini ai companiei. Doi dintre cei mai devotați locotenenți. Foarte puțini, așa cum știa Ash, care avuseseră cândva pretenții la o spită nobilă.

Căpitanul purta o armură de oțel etanșă care îi acoperea tot corpul. Un echipament complet: de la armura și vesta cu zale care îi încingeau umerii și corpul, cotiere pe mâini, mănușile, soldiera, protectoarele pentru picioare, până la laba picioarelor care îi acoperea ghetetele cu pinteni. Își căra coiful sub braț. Lumina de iarnă arunca reflexe cenușii pe metalul acestuia. El stătea în mijlocul curții murdare purtându-și armura care reflecta un cer alb: nu se gândise înainte că acesta ar putea fi cerul alb de dinaintea morții. Singura culoare văzută, de la roșul părului până la roșul pielii de pe sabia sa.

Ash a îngenucheat. Degetele ei înghețate se odihneau, în ciuda frigului de lângă butoi, prea amortite ca să simtă presiunea șipcilor acestora. Șipcile și bucățile de metal zângăneau în timpul mersului. Când doi dintre locotenenți au intrat în curte, echipați complet în armuri, au răsunit înfundat ca tigăile. Ca o chemare la masă.

Ash își dorea o armură de acest fel. Era dorința aceasta, mai mare decât curiozitatea, care o făcea să-i urmărească din spatele clădirilor acelora îndepărtate. Să o pună în mișcare, atât de expusă. Cu acel surplus de *bine* care îi ținea spatele... Ash alerga, inconștientă.

Cerul de deasupra ruginea. Câțiva fulgi de nea se împrăștia și cădeau pe părul ei neîngrijit (mai puțin alb decât aceștia) dar nu observa. Nasul și urechile îi erau roșii, iar degetele de la mâini și de la picioare erau albastre și sângerii.

Nu era nimic neobișnuit pentru ea pe timpul iernii: nu se gândea deloc la aspectul acesta. Nici măcar nu-și trăgea pieptarul mai mult peste bluza murdară de lână.

Cei patru bărbați — Căpitanul, slujitorul, doi locotenenți — mergeau în față, într-o tăcere neobișnuită. Treceau câmpul ca niște iscoade. Ash se furișă mult în urma lor în timp ce Căpitanul schimbă două vorbe cu aceștia.

Ea se întreba de ce bărbații nu erau călare. Au urcat panta înclinată către zona împădurită. La granița cu pădurea, studiind zona densă a pădurii, mărăcinii și tufele cu țepi, zona moartă de copaci căzuți în decursul mai multor vieți de om, ea înțelese. Nu puteai să aduci un cal aici. Nici măcar un cal de război.

Trei dintre bărbați s-au oprit și și-au pus coifurile cu vizor. Slujitorul neechipat s-a dat un pas în spate. Fiecare dintre bărbați și-a lăsat vizorul ridicat, și fețele la vedere. Cel mai înalt dintre locotenenți și-a scos sabia din teacă. Căpitanul cel bărbos și-a smucit capul.

Sunetul de alunecare al metalului pe lemn a răsunit în liniștea din jur, ca și cum locotenentul și-ar fi băgat în teacă sabia.